

KÅPAN

PENSIONER

för statligt anställda

Innehåll

År 2008 i korthet	3
Några ord från verkställande direktören	4
Förvaltningsberättelse	5
Femårsöversikt	12
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Revisionsberättelse	25
Överstyrelse, styrelse och revisorer	26
Definitioner	27

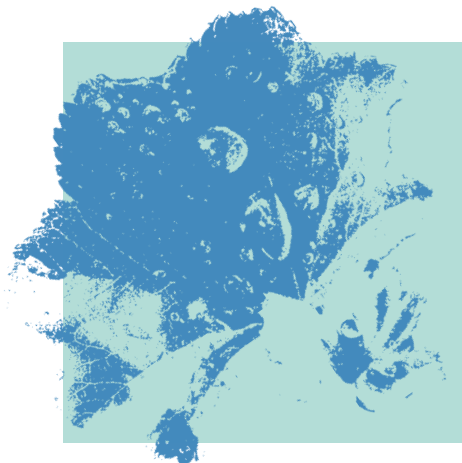

Det här är Kåpan Pensioner

Kåpan pensioner försäkringsförening förvaltar avgiftsbestämda pensioner för statligt anställda. Verksamheten är kopplad till de statliga pensionsavtalen PA-91 och PA 03 där Kåpan förvaltar en del av tjänstepensionen samt fungerar som icke-vals alternativ i den del av pensionen som är valbar.

Kåpan är en ekonomisk förening där allt överskott i kapitalförvaltningen går tillbaka till medlemmarna. Föreningen erbjuder enbart en traditionell pensionsförsäkring med garanterad värdeutveckling, till en låg kostnad vilket långsiktigt förväntas ge en god nivå på medlemmarnas pensioner.

År 2008 i korthet

- Förvaltad kapital minskade med 2 532 Mkr till 30 748 Mkr.
- Inbetalade premier uppgick till 3 637 (2 715) Mkr.
- Den totala avkastningen på förvaltad kapital var negativ och uppgick till -15,6 procent.
- Styrelsen har med anledning av den svaga avkastningen beslutat att fastställa återbäringsränta till 0 procent för år 2008.
- Konsolideringsgraden uppgick vid årsskiftet till 92 procent. Styrelsen har därför beslutat göra en återföring av tidigare tilldelat överskott med 8 procent. Efter återföringen uppgår konsolideringsgraden till 100 procent.
- Solvensgraden försvagades från 158 procent till 108 procent. Den kraftiga försvagningen är en effekt av en negativ avkastning på tillgångarna i kombination med en kraftig uppvärdering av gjorda åtagande till följd av en betydligt lägre marknadsränta. Solvensen har sedan årsskiftet förstärkts och solvensgraden uppgick i mars 2009 till cirka 120 procent.
- De administrativa kostnaderna har minskat till 0,13 procent (0,14) i relation till totalt kapital.

Några ord från verkställande direktören

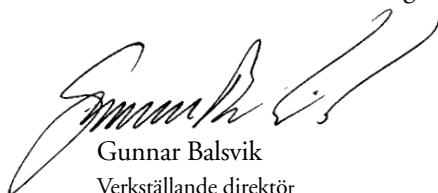
Världsekonomin har under år 2008 genomgått en av de snabbaste försvagningarna under modern tid. Nedgången har varit global och har påverkat i stort sett alla sektorer och skapat betydande instabilitet inte minst inom bank- och finanssektorn. De bakomliggande orsakerna till den snabba nedgången kommer att debatteras och forskas om i många år framåt men klart är att de värden som byggts upp under många år i form av aktie- och fastighetsvärden minskat kraftigt under året.

Kraftfulla åtgärder har vidtagits för att i första hand upprätthålla ett fungerande globalt banksystem och snabba sänkningar av styrräntor har genomförts av samtliga centralbanker för att stimulera ekonomin. Generellt gäller att i många länder har hushållens skuldsättning varit för hög och inom vissa delar av finanssektorn har belåningsgraderna legat på en nivå som inte klarat en nedgång i den ekonomiska aktiviteten.

Kåpan Pensioners målsättning är att skapa en långsiktigt bra avkastning på medlemmarnas pensionskapital till branschens lägsta kostnad. Vi gör det genom att fokusera på en produkt, traditionell pensionsförsäkring med garanterad ränta, ett balanserat och effektivt sparande. För att göra det möjligt att långsiktigt skapa en god avkastning investerar vi i många olika typer av tillgångar. Den nedgång i värden och instabilitet som världsekonomin drabbats av under år 2008 har tyvärr drabbat värdeutvecklingen på i stort sett alla typer av tillgångar och avkastningen från föreningens placeringar har sammantaget varit negativ. Den återbäringsränta vi kunnat ge våra medlemmar de senaste åren ligger dock på en bra nivå jämfört branschgenomsnittet. Vi har även en kostnadsnivå som ligger på en mycket låg nivå.

Kåpan Pensioner lägger mycket begränsade medel på marknadsföring. Vi deltar inte i konkurrensen på andra avtalsområden. Vi lägger inte resurser på att skapa en mängd olika sparalternativ. Det vi försöker uppnå är ett bra och effektivt pensionssparande för våra medlemmar. Min bedömning är att det sätt vi arbetar på i kombination med föreningsformen är det bästa sättet att erbjuda ett effektivt och stabilt långsiktigt pensionssparande.

På vår hemsida www.kapan.se kan du löpande följa hur vi förvaltar kapitalet och se den finansiella ställningen.

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kåpan pensioner försäkringsförening, org. nr 816400-4114, får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2008.

Verksamhet

Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal. Verksamheten har som utgångspunkt försäkring av pension genom s.k. ”traditionell pensionsförsäkring” med en garanterad ränta på inbetalade premier och en fördelning av överskott från förvaltningen via återbäringsränta.

De försäkringsformer som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Extra, Posten AB:s pensionsplan ITPK-P och den privata pensionsförsäkring Kåpan Plus. Under år 2003 tillkom det individuella valet inom ramen för det statliga pensionsavtalet PA 03. Kåpan är där ett valbart alternativ samt förvaltare för de anställda som ej aktivt valt förvaltare för sina pensionsmedel.

Medlemmar

Kåpan Pensioner är en ekonomisk förening där allt sparande går tillbaka till medlemmarna. Det totala antalet medlemmar uppgår till ca 600 000 personer.

Försäkringspremier

Kåpan förvaltar de premier som arbetsgivaren har satt in för de anställdas räkning enligt gällande kollektivavtal och de pengar som medlemmarna själva valt att placera i Kåpan för att öka sin pension.

Under året inbetalades totalt 3 637 Mkr i premier, fördelade enligt nedan

Kategori	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Kåpan Tjänste	1 658	1 560	1 531	1 416	1 318	1 269
Kåpan Extra	805	64	65	56	67	82
ITPK-P	35	34	33	34	31	36
Kåpan Plus	126	152	134	128	125	127
Kåpan Ålderspension	1 013	905	925	767	718	634
Totalt	3 637	2 715	2 688	2 401	2 259	2 148

Pensionsutbetalningar

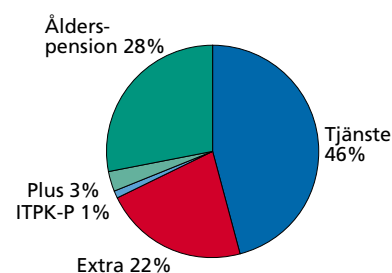
Under året utbetalades 643 (536) Mkr, varav 163 (122) Mkr utgjorde återbärning utöver den garanterade räntan på kapitalet. Normalt är tiden för utbetalning fem år från det att pensionen börjar betalas ut vid 65 års ålder för samtliga kategorier utom Kåpan Ålderspension som är livsvarig.

Riktlinjer för förvaltningen av placerade medel

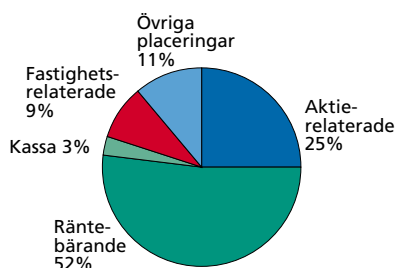
De av styrelsen beslutade långsiktiga riktlinjer innebär att föreningens tillgångar, inklusive återbäringsmedel, skall vara placerade så att de ger en god avkastning med begränsad risk.

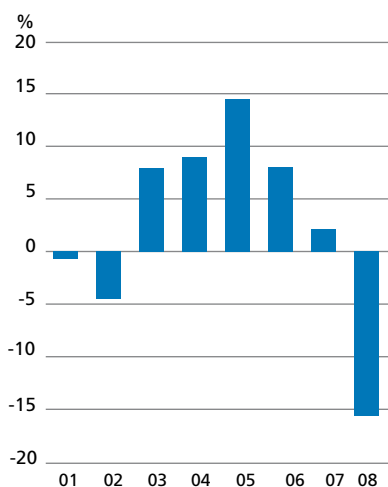
Fördelning av premier

Placering av föreningens tillgångar vid årsskiftet

Totalavkastning

Fördelningen av tillgångarnas marknadsvärde skall enligt placeringspolicyn som beslutades av styrelsen i maj 2008 ligga inom följande intervaller:

- Aktier eller aktierelaterade tillgångsslag till lägst 25 procent och högst 45 procent.
- Räntebärande värdepapper till lägst 35 procent och högst 60 procent.
- Fastighetsrelaterade tillgångar till högst 15 procent.
- Övriga tillgångar till högst 15 procent.

Styrelsens beslut i maj innebar att enbart mindre justeringar gjordes i policyn och att förvaltningen under året bedrivits med samma långsiktiga inriktning som tidigare år. Riktvärdet i policyn för den utestående ränterisken enligt Finansinspektionens definition får som högst uppgå till 70 procent av den samlade ränterisken i utestående åtaganden. Vid årsskiftet uppgick den utestående risken till ca 50 %. Exponering för valutakursrisk får som tidigare ej överstiga 10 procent av tillgångarnas värde. Under året har i princip samtliga tillgångar i USD, EUR och JPY varit säkrade.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av föreningens placeringstillgångar med tillägg för övriga tillgångars bokförda värden uppgick vid årets slut till 30 748 (33 280) Mkr. Avkastningen på placeringstillgångarna var negativ och uppgick till - 15,6 procent.

Förvaltningen under år 2008 har inneburit att andelen aktierelaterade tillgångar minskat kraftigt från 39 procent till 25,5 procent främst som en följd av ett betydande värdefall på noterade aktier.

Under året har det direkta aktieinnehavet minskat till 7 847 miljoner kr och exponeringen med aktiederivat (optioner) minskat till 241 mkr. Det totala innehavet i aktiederivat uppgår till 1 (4) procent med en underliggande nominell exponering om ca 5 miljarder kr. Fastighetsrelaterade tillgångar har ökat till 9 (7) procent. Räntebärande tillgångar har ökat till 52 (43) procent. Övriga tillgångar har en oförändrad andel om 11 (11) procent av de totala tillgångarna.

Kapitalavkastning

Den totala avkastningen på placeringstillgångarna fördelar sig enligt följande:

Portfölj	Marknadsvärde Mkr	Andel i %	Totalavkastning i %, 2008
Aktierelaterade	7 847	25,5	- 45,5
Ränterelaterade	16 073	52,2	10,6
Fastighetsrelaterade	2 673	8,7	- 2,8
Övriga placeringar	3 295	10,7	- 16,5
Övriga tillgångar, kassa	860	2,9	-
Summa placeringar	30 748	100	- 15,6

Vid beräkning av avkastningen har daglig viktning använts för att beakta kapitalbasens förändring under året.

Ränterelaterade tillgångar

De räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 16 073 (13 931) Mkr och bestod av bostadsobligationer till en andel av 33 (35) procent och statsobligationer inklusive av staten helägda bolag till 18 (21) procent samt obligationer och certifikat

utgivna av andra emittenter till resterande 49 (44) procent. Vid årsskiftet bestod de totala räntebärande tillgångarna av 99 (99) procent nominellt räntebärande värdepapper och resterande del av realränteobligationer. Avkastningen på räntebärande värdepapper uppgick till 1.1 (0,1) procent. Avkastningen har påverkats negativt av en stor oro på kapitalmarknaden för konjunkturutvecklingen vilket inneburit högre räntor på företagskrediter relativt statsobligationer och en svag värdeutveckling för en stor del av ränteplaceringarna. Detta gäller särskilt värdepapper vars ränteflöde är kopplat till portföljer av företagskrediter och med en underliggande belåning. Föreningen har under året inte haft några räntebärande placeringar hänförliga till den amerikanska bostadsobligationsmarknaden.

Utöver placeringar i räntebärande värdepapper har föreningen med syftet att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden tecknat avtal om olika former av räntesäkringar. Avtalen innebär i princip att den fasta räntan i gjorda åtaganden byts mot en rörlig ränta med en mindre risk för värdeförändring. Utestående avtal om räntesäkring omfattade nominellt totalt 16 200 (5 000) Mkr. Värdet på räntesäkringarna har påverkats positivt av den fallande marknadsräntan under året. Den positiva värdeförändringen uppgår till 1 412 (- 201) Mkr.

Sammantaget uppgick avkastningen till 10,6 procent på ränterelaterade placeringar. Den goda avkastningen förklaras av en lägre generell räntenivå som påverkat i första hand föreningens räntesäkringar positivt. Den positiva värdeutvecklingen har till del motverkats av högre relativa räntor på företagskrediter och bostadsobligationer vilket ger ränteportföljen en högre underliggande räntenivå det kommande året.

Aktierelaterade tillgångar

Under året har de globala aktiemarknaderna haft en mycket svag utveckling. Världens samlade aktiekurser har totalt fallit med ca 40 % vilket gör 2008 till ett av de sämsta börsåren i modern tid. Utvecklingen har varit svag för samtliga marknader men särskilt svag i s.k. utvecklingsländer. De aktierelaterade tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 7 847 (12 689) Mkr med en negativ total avkastning på - 45,5 (4,9) procent.

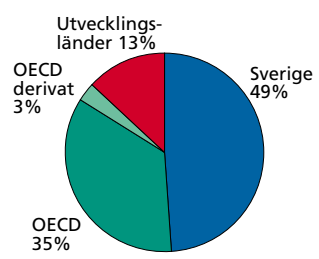
Föreningen har sedan starten av verksamheten valt att valutasäkra merparten av aktieplaceringarna vilket inneburit att försvagningen av den svenska kronan inte har påverkat avkastningen positivt. Därutöver har aktieplaceringar de senaste åren till viss del gjorts i köpoptioner på aktieindex istället för att öka det direkta aktieinnehavet. Käpan Pensioners placeringar i aktier har sjunkit i värde med 36,7 % vilket är i nivå med världsmarknaden för aktier som helhet mätt i lokal valuta. Sammantaget har strategin för aktierelaterade placeringar inneburit en lägre total exponering mot aktier men en högre risk i innehavet genom derivatexponeringen. Den relativt svaga utvecklingen för portföljen skall därför ställas i relation till en större exponering men med en något mindre svag utveckling.

Innehavet av aktier noterade på Stockholmsbörsen hade en negativ avkastning på 38,3 procent (- 0,8) procent. Förvaltningen av aktier noterade på Stockholmsbörsen sker i egen regi och har lämnat ett marginellt men positivt bidrag jämfört med index.

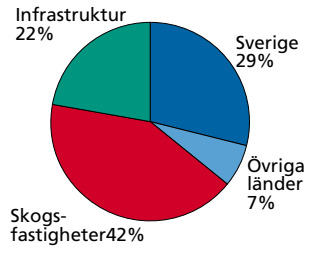
Fastighetsrelaterade tillgångar

Investeringar i fastigheter görs i huvudsak inom tre områden fastigheter, skogsfastigheter och infrastruktur. Skogsfastigheterna utvecklades värdemässigt positivt under året. Området infrastruktur innebär investeringar i olika typer av fonder

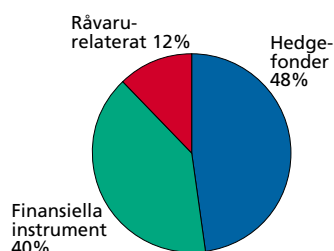
Allokering aktier

Allokering fastigheter

Allokering övriga tillgångar

som investerar i fastigheter med stabila kassaflöden och en långsiktig placeringshorisont. Området har haft en relativt stabil värdeutveckling under året medan däremot området fastigheter hade en svag utveckling. Totalt uppgår det placerade kapitalet till 2 673 (2 253) Mkr och avkastningen under året till - 2,8 (7,5) procent.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar utgörs av totalt 3 295 (3 706) Mkr och består av investeringar i hedgefonder, råvarufonder och i olika typer av finansiella instrument. Sammantaget blev avkastningen negativ med - 16,5 (2,8) procent. Hedgefonderna bidrog sammantaget med en negativ avkastning. Många av fonderna visade på positiv avkastning under året men ett mindre antal visade en kraftigt negativ utveckling.

Råvaruområdet utvecklades negativt till följd av kraftigt fallande priser under andra halvåret. Området finansiella instrumenten påverkades negativt av oron på kapitalmarknaden och inom en del områden upphörde i praktiken all marknadsaktivitet under perioder. Instrumenten har ofta ingen väl fungerande andrahandsmarknad och syftet är att behålla dessa till dess förfall. Den begränsade handeln innebär att de har värderats med utgångspunkt i bedömda framtida kassaflöden i samarbete med externa rådgivare. Sammantaget har instrument till ett värde av 528 Mkr värderats på detta sätt.

Risk- och känslighetsanalys

Kapitalförvaltningen påverkas av yttre omständigheter som innebär olika former av risker. Man kan indela dessa risker i marknads-, kredit- och operativ risk. Därtill kommer ytterligare en branschspecifik risk nämligen försäkringsrisk. En fördjupad redogörelse för utestående risker i verksamheten finns i not 2.

Den osäkerhet som föreligger på marknaden, innebära att ytterligare förluster på placeringstillgångarna inte kan uteslutas. För placeringstillgångar där marknadspriser inte finns publicerade föreligger källor till osäkerhet, se not 1 och avsnittet Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet.

Försäkringsteknisk utredning

Den försäkringstekniska utredningen har utförts av aktuarie Ulrika Öberg Taube. Utredningen visar att föreningens livförsäkringstekniska avsättning uppgår till 28 301(20 956) Mkr. De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, med stöd av Finansinspektionens allmänna råd, med utgångspunkt i bl.a. aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

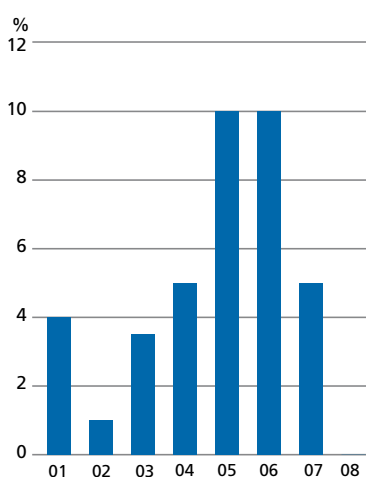
Kostnader

I föreningens stadgar anges hur stora driftskostnader som maximalt får belasta verksamheten. Dessa får för år 2008 högst utgöra 71 (59) Mkr. Kostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 39 (42) Mkr.

Ett mått på kostnadseffektivitet är förvaltningskostnadsprocenten, dvs. förhållandet mellan de totala driftskostnaderna och tillgångarnas marknadsvärde, som uppgick till 0,13 (0,14) procent.

Kostnaderna för år 2009 tas ut genom att ett avdrag görs på in- och utbetalda premier om 0,75 procent och ett avdrag görs på avkastningen på försäk-

Återbäringränta

ringskapitalet om preliminärt 0,10 procent. Sammantaget skall avdragen motsvara verksamhetens kostnader.

Kollektiv konsolidering

Med kollektiv konsolidering avses tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder i förhållande till summan av försäkringstekniska skulden baserad på premieinbetalningar och den garanterade räntan samt tidigare allokerade återbäringsmedel.

Årets negativa värdeutveckling på tillgångarna innebär att det kollektiva konsolideringskapitalet minskat kraftigt och var vid årsskiftet negativt och uppgick till - 2 806 (2 396) Mkr och att konsolideringsgraden före beslut om återbäringsränta och återföring vid årets slut uppgick till 92 (108) procent.

Styrelsen har beslutat om en policy för kollektiv konsolidering och återbärning i föreningen. I policyn anges att konsolideringsgraden bör ligga inom intervallet 95 – 115 procent med en målnivå på 100 procent.

Återföring av tidigare tilldelad återbärning

Den svaga nivån på konsolideringen vid årsskiftet innebar att styrelsen för första gången sedan starten av föreningen år 1991 beslutat att efter av aktuarie utförd försäkringsteknisk utredning genomföra en återföring av tidigare fördelat överskott genom att minska det utstående pensionskapitalet med 8 procent före avkastningsskatt och kostnader. Återföringen sker i efterskott och innebär att konsolideringsgraden vid årsskiftet uppgick till 100 procent.

Kraftigt försvagad solvens

Den svaga avkastningen under året i kombination med sjunkande marknadsräntor som inneburit att utestående åtaganden stigit i värde har kraftigt försvagat solvensgraden jämfört med situationen vid årets början. Under året har solvensgraden sjunkit med 50 procentenheter från 158 procent till 108 procent. Utvecklingen är en följd av den globala oron på kapitalmarknaden och kraften i nergången har varit betydligt större än den som antogs i föreningen riskanalys.

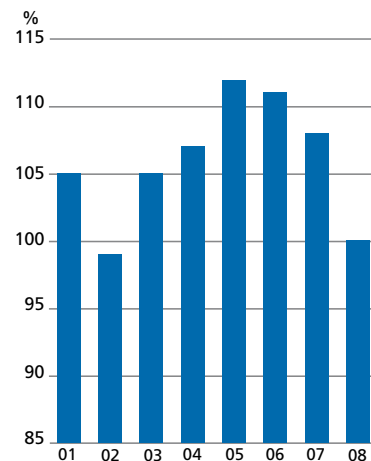
Avveckling av premierglersfonden

Överstyrelsen beslutade under året att ändra stadgarna och avveckla den särskilda regleringen av den del av föreningens eget kapital som utgjorde av premierglersfonden. Medlen i fonden övergår efter en slutreglering i fonden av vissa gjorda försäkringsåtaganden på totalt 7 Mkr till att vara en oregrerad del av eget kapital. De medel som tidigare tillförts föreningen via fonden kommer fortsättningsvis att tillföras genom förlagslån.

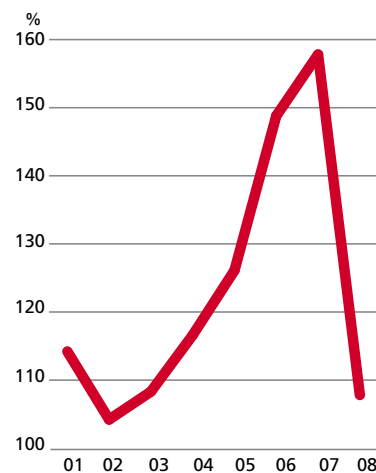
Kapitaltillskott i form av förlagslån

Det statliga pensionsavtalet PA 03 innebär att arbetsgivaren betalar premier till försäkringen Kåpan Tjänste för samtliga anställda men att anställda under 23 år inte tillförs premie. Enligt villkoren i stadgarna skall Kåpan Pensioner emittera ett evigt räntefritt förlagslån till parterna inom det statliga avtalsområdet på ett belopp motsvarande de tillförda medlen. Under året har tillförts sådana medel om totalt 13 Mkr. Det emitterade förlagslånet kan endast återbetalas efter beslut av överstyrelsen och godkännande av Finansinspektionen. Förlagslånet utgör därmed en del av tillgängligt riskkapital i föreningen.

Konsolideringsgrad

Solvensgrad

Skatt

Utgångspunkt för skatteberäkningen är marknadsvärdet av föreningens tillgångar efter avdrag för finansiella skulder den 1 januari beskattningsåret. Avkastningen på dessa medel schablonberäknas efter en räntesats som är lika med den genomsnittliga statslåneräntan året innan beskattningsåret. Den framräknade schablonintäkten beskattas därefter med 15 procent. För föreningens vidkommande innebar detta att skatten för år 2008 uppgick till 205 (160) Mkr.

Ledningsfunktioner och granskning

Kåpan Pensioners högsta beslutande organ är överstyrelsen. Ledamöterna i överstyrelsen är utsedda av parterna inom det statliga avtalsområdet. Hälften av ledamöterna är utsedda av Arbetsgivarverket och den andra hälften av de fackliga organisationerna. Det sammanlagda antalet ordinarie ledamöter uppgår till 30 med lika många personliga suppleanter. Föreningens operativa verksamhet leds av en styrelse, som består av sex ledamöter med personliga suppleanter. Styrelsen är i likhet med överstyrelsen paritetiskt sammansatt. Styrelsen utser föreningens verkställande direktör.

Under året har styrelsen haft tio sammanträden varav ett i form av ett tvådagars seminarium. Viktiga frågor som behandlats är den framtida långsiktiga placeringsinriktningen och hanteringen av risker i förvaltningen. Under året har styrelsen tagit beslut om en långsiktig strategisk plan för verksamheten. Styrelsen har under hösten haft ett antal extra möten för att löpande följa och utvärdera utvecklingen på kapitalmarknaden. Föreningens långsiktiga placeringsinriktning har varit oförändrad under året.

Styrelsens ordförande är sedan den 23 februari 2006, Göran Ekström.

Administration

Föreningen hade förutom verkställande direktören vid årets slut sex anställda. Medelantalet anställda under året uppgick till 7 (8) personer med den huvudsakliga uppgiften att bedriva kapitalförvaltning och riskkontroll. Statens pensionsverk i Sundsvall anlitas för att administrera försäkringsverksamheten. I uppdraget ligger att utveckla och underhålla föreningens försäkringsadministrativa system, göra premieinbetalningskontroll, utföra försäkringstekniska beräkningar, utfärda pensionsbesked, upprätthålla en väl fungerande kundtjänst och ombesörja pensionsutbetalningar.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 1 (1) Mkr. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till det försäkringsadministrativa systemet. Investeringarna skrivs av på 3 år.

Övertagandet av FFO

Den 1 januari 2007 övertog Kåpan Pensioner samtliga tillgångar och åtaganden vid Försäkringsföreningen för försäkringskasseområdet (FFO). Omslutningen vid övertagandet uppgick till 1 027 Mkr. FFO hade vid övertagandet både en svagare solvensgrad och konsolideringsgrad. Överstyrelsen villkorade godkännandet av ett övertagande med att den ekonomiska ställningen för föreningen inte nämnvärt får försämrats till följd av ett förvärv. Parterna inom det statliga avtalsområdet bedömde att det fanns ett behov av att kompensera föreningen med ett tillskott

av kapital för att säkerställa det av överstyrelsen uppställda villkoret. Parterna utfäste sig därför att löpande tillföra medel inom ramen för ett kollektivavtal under åren 2007 till 2009. Totalt beräknas tillskottet till 285 Mkr. Medlen tillskjuts både som eget kapital och som förlagslån för att balansera både konsolideringsgrad och solvens. Under år 2007 tillfördes Kåpan 58 Mkr i form av kapitaltillskott och 157 Mkr i form av ett evigt räntefritt förlagslån. Under år 2008 har Kåpan tillförts 11 Mkr i form av ett evigt räntefritt förlagslån. Kvarstående fordring på tillskott beräknas uppgå till 59 (70) Mkr.

Utblick inför framtiden

Kåpan Pensioner startade sin verksamhet år 1991 och är sedan år 2003 icke-vals alternativ inom det statliga pensionsavtalet PA 03. Föreningens verksamhet ökar således hela tiden i omfattning vilket ställer större krav på organisationen men även ger stordriftsfördelar och en ökad effektivitet. Med nuvarande utveckling uppnås en balans mellan utbetalningar och inbetalningar ungefär år 2050 vilket innebär att organisationen löpande behöver utvecklas och anpassas. Under år 2009 kommer ett omfattande arbete att genomföras med att modernisera och effektivisera det försäkringsadministrativa systemet som varit i drift sedan år 1992.

Föreningen är i försäkringssammanhang relativt ung och har inte den ekonomiska solvens som många försäkringsrörelser byggt upp under lång tid. Den ekonomiska nedgången under år 2008 har påverkat föreningens ekonomiska stabilitet och under år 2009 kommer arbetet fortsätta med att utvärdera och föreslå åtgärder för att långsiktigt stärka föreningens ekonomiska ställning.

Behandling av årets resultat.

Årets resultat på - 9 802 (2 094) Mkr överförs till övriga fonder. Föreningens egna kapital uppgår därmed per den 31 december 2008 till 2 154 (12 113) Mkr.

Femårsöversikt

Resultat, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Premieinkomst	3 637	2 715	2 688	2 401	2 259
Kapitalavkastning, netto	-5 203	393	2 087	3 011	1 576
Utbetalda försäkringsersättningar	-643	-536	-439	-388	-344
Återbäring ¹⁾	-163	-122	-81	-73	-71
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-9 597	2 254	3 302	2 497	1 758
Årets resultat	-9 802	2 094	3 179	2 364	1 645

¹⁾ Utbetalningar redovisas som en avdragspost under Eget kapital, Finansiell rapport.

Ekonomisk ställning, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Placeringstillgångar (verkligt värde)	29 386	32 387	28 699	24 785	19 693
Tillgångar till marknadsvärde ¹⁾	30 748	33 280	29 463	25 376	20 575
Försäkringstekniska avsättningar ²⁾	28 335	20 980	19 742	20 084	17 597
Kapitalbas	2 154	12 113	9 716	5 276	2 952
Konsolideringskapital	2 154	12 113	9 716	5 276	2 952
Erforderlig solvensmarginal ³⁾	1 133	839	789	–	–

¹⁾ Placeringstillgångar till marknadsvärde och övriga tillgångar till bokfört värde.

²⁾ Från år 2006 marknadsvärderas avsättningarna med gällande marknadsränta.

³⁾ Belopp saknas för år 2004 och 2005.

Nyckeltal, procent	2008	2007	2006	2005	2004
Förvaltningskostnader ¹⁾	0,13	0,14	0,16	0,18	0,21
Totalavkastning	-15,6	1,5	8,8	14,5	9,0
Återbäringränta	0,0	5,0	10,0	10,0	5,0
Konsolideringsgrad	99,6	107,8	111,2	111,9	107,2
Solvensgrad	107,6	157,7	149,0	126,0	117,0

¹⁾ I förhållande till genomsnittliga placeringstillgångar.

Totalavkastning per tillgångsslag ¹⁾

	Marknadsvärde 2008-12-31		Marknadsvärde 2007-12-31		Total- ²⁾ avkastning i procent 2008
	Mkr	%	Mkr	%	
Aktierelaterade	7 847	25,5	12 689	38,1	-45,5
Räntebärande	16 073	52,2	13 931	41,9	10,6 ³⁾
Fastighetsrelaterade	2 673	8,7	2 253	6,8	-2,8
Övriga placeringar	3 295	10,7	3 706	11,1	-16,5
Övriga tillgångar	860	2,9	701	2,1	–
Summa tillgångar	30 748	100,0	33 280	100,0	-15,6

¹⁾ Definieras i relation till vilket underliggande tillgångsslag som genererar avkastningen.

²⁾ Daglig tidsviktning av placeringarna i relation till värdeförändringar, ränteintäkter och utdelningar.

³⁾ Avkastningen på derivatinstrument som tecknats för att minska ränterisken i utestående försäkringsåtaganden är inkluderad i avkastningen för räntebärande placeringstillgångar. I årsredovisningen 2007 var denna avkastning exkluderad. Den ändrade presentationen betingas av hur branschpraxis utvecklats.

Resultaträkning

Mkr	Not	2008	2007
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst	3	3 637	2 715
Kapitalavkastning, intäkter	4	1 065	1 515
Utbetalda försäkringsersättningar	5	-643	-536
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-7 349	-276
Driftskostnader	6	-39	-42
Kapitalavkastning, kostnader	7	-1 489	-169
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	-4 779	-953
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-9 597	2 254
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-9 597	2 254
Skatt på årets resultat	9	-205	-16
Årets resultat		-9 802	2 094

För resultatanalys se avsnittet redovisningsprinciper.

Balansräkning

Mkr	Not	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	10	1	3
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	11	12 463	16 135
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12	16 923	16 252
		29 386	32 387
Fordringar			
Övriga fordringar	13	483	90
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	14	1	1
Kassa och bank		671	622
		672	623
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		197	166
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		9	11
		206	177
Summa tillgångar		30 748	33 280
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Andra fonder			
Övriga fonder		11 696	8 835
Premieregleringsfond		0	947
Evigt förlagslån		260	237
Årets resultat		-9 802	2 094
		2 154	12 113
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	15,16	28 301	20 956
Avsättning till oreglerade skador	17	34	24
		28 335	20 980
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Skatt		69	23
Skulder			
Derivat	18	183	142
Övriga skulder	19	5	18
		188	160
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2	4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		30 748	33 280
Poster inom linjen			
Ställda panter		20	20
Ansvarsförbindelser		inga	inga
Övriga åtaganden	18	23 640	10 456

Förändringar i eget kapital

2008-12-31	Övriga fonder	Premieregl fond	Evigt förlagslån	Årets resultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	8 835	947	237	2 094	12 113
Justering av livförsäkringsavsättning		-7			-7
Justerat eget kapital	8 835	940	237	2 094	12 106
Vinstdisposition 2007	2 094			-2 094	0
Av parterna tillförda medel	-10		10		0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-163				-163
Omförda medel enl stadgarna	940	-940	13		13
Årets resultat 2008				-9 802	-9 802
Utgående eget kapital räkenskapsåret	11 696	0	260	-9 802	2 154

Kassaflödesanalys

Mkr	1 jan - 31 dec 2008	1 jan - 31 dec 2007
Den löpande verksamheten ¹⁾		
Resultat före skatt	-9 597	2 254
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	2	4
Realisationsförluster	4 778	276
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	7 349	953
Summa justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	12 129	1 233
Betald avkastningsskatt	-205	-160
Utbetald återbäring ²⁾	-163	-122
Förändring av övriga rörelsefordringar	-421	-78
Förändring av övriga rörelseskulder	30	-53
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 773	3 074
Förändring av placeringar i finans placerings tillgångar	-1 737	-3 314
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 737	-3 314
Inbetalt från parterna	0	215
Inbetalda utjämningsavgifter	13	80
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	13	295
Årets kassaflöde	49	55
Likvida medel vid årets början	622	567
Årets kassaflöde	49	55
Likvida medel vid årets slut ³⁾	671	622
¹⁾ Varav		
Ränteinbetalningar	893	867
Ränteutbetalningar	123	278
Erhållna utdelningar	328	389
Summa	1 344	1 534

²⁾ Utbetald återbäring tas direkt från Övriga fonder.

³⁾ Likvida medel består av kassa och bankmedel.

Noter

Samtliga belopp i följande noter är angivna i miljontals kronor om inte annat anges.

NOT 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2008 och avser Kåpan pensioner försäkringsförening (Kåpan Pensioner) som är en understödsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Kungsgatan 4 B, Stockholm och organisationsnummer är 816400-4114. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 10 mars 2009. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 1 april 2009.

Kåpan Pensioners årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26). Kåpan Pensioner tillämpar sk lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpats så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av den finansiella rapporten

Kåpan Pensioners funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Övriga tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris. För dessa instrument används antingen objektiva externa värderingar eller ett värde baserat på en bedömning av förväntade framtida kassaflöden. Vid behov kompletteras dessa värderingar med ytterligare bedömningar beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor efter balansdagens valutakurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto inom raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Terminkontrakt i utländsk valuta används i huvudsak för att eliminera valutakursrisken i utländska aktier och andelar.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen garanterar en viss ränta på inbetalade premier samt ett antal övriga åtaganden som innebär att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

Premieinkomst

Premieinkomsten för året består av emottagna premier. Premieinkomsterna för Kåpan Tjänste avser under året inbetalda premier med avdrag för så kallade utjämningsavgifter enligt förenings stadgar. För Kåpan Plus, Kåpan Extra, Kåpan Ålderspension och ITPK-P motsvarar premieinkomsten vad som inbetalats under året.

Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt principerna i EU:s tjänstepensionsdirektiv. Det innebär att företagets åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om val av räntesats för att beräkna livförsäkringsavsättningar (FFFS 2008:23). Det innebär att avsättningen från år 2008 marknadsvärderas med utgångspunkt i gällande marknadsräntor för motsvarande löptider som gjorda åtaganden. Livförsäkringsavsättningen motsvarar beräknat kapitalvärde av föreningens åtaganden. Antaganden om framtida dödlighet, ränta, driftskostnad och skatt har beaktats. Samtliga dödlighetsantaganden som görs är könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas dock utifrån könsneutrala antagande. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen utgörs av sjukräntor för anställda inom PA-91-avtalet som vid utgången av 2007 var arbetsoförmögna minskat med ev. slutbetalningspremier för de samma under 2008. Föreningens aktuarie beräknar avsättningen. Förändring i oreglerade skador redovisas i not.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Skillnaden mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en orealiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärvas av Kåpan Pensioner redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av på mellan tre till fem år från det datum då de är tillgängliga för användning.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen är tillgångar i form av aktier och andra eget kapital instrument, räntebärande

värdepapper samt derivat. Skulder utgörs av leverantörsskulder, försäkringsåtaganden, utgivna skuldinstrument och förlagslån samt derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då föreningen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Kåpan Pensioner har som princip att värdera samtliga placerings-tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen (fair value option) dels därför att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

Följande punkter sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten i redovisningen

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsyns-myndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Den största delen av föreningens finansiella instrument har ett verkligt värde baserat på priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så erhålls en uppskattning av det verkliga värdet genom tillämpning av modellbaserad värderingsteknik enligt följande:

För onoterade aktier så tar respektive extern portföljförvaltare fram värderingen baserat på tillgänglig prisinformation. Normalt sett föreligger en tidsmässig förskjutning i denna värdering med 1 – 3 månader. Detta innebär att värderingarna per 2008-12-31 typiskt sett baseras på värdebesked från förvaltarna framtagna under perioden 2008-09-30 – 2008-11-30.

För vissa finansiella instrument erhålls uppgifter om verkligt värde genom en bedömning av värdet. Värderingen görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Kåpan Pensioner utvärderar värderingen med regelbundna intervaller och prövar dess giltighet genom att bedöma dess rimlighet och att använda parametrar och prognoser överensstämmer med den faktiska utvecklingen.

För vissa räntebärande placeringar har en modellbaserad kassaflödevärdering av den underliggande företagslåneportföljen i respektive placering legat till grund för värderingen.

Derivatinstrument

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde utifrån det värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet

Som framgår av ovanstående avsnitt, Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad, baseras värderingen till verkligt värde på värderingsmodeller. En sådan värdering grundas till del på observerbara marknadsdata och till del, i avsaknad av sådana, på antaganden om framtida förhållanden. Värderingar som inte baseras på publicerade prisnoteringar innebär osäkerhet. Graden av osäkerhet varierar och är störst när framtidsantaganden måste göras som inte grundas på observerbara marknadsförhållanden. För vissa av antagandena kan mindre justeringar ge betydande effekt på det uppskattade värdet. När placeringarna blir aktuella att realisera i framtiden kan det verkliga uppnådda försäljningspriset komma att avvika från tidigare uppskattningar, vilket kan ge en betydande positiv eller negativ resultat effekt.

Som också framgår av avsnittet föreligger beträffande onoterade aktier en tidsfördröjning beträffande värderingstidpunkten. I en marknad med sjunkande marknadspriser innebär detta att de uppskattade verkliga värdena överskattas och vice versa.

Finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma föreningen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Personatorutrustning kostnadsförs vid anskaffningstidpunkten. Konst för utsmykningsändamål värderas till anskaffningsvärde.

Pensioner

Föreningen har individuellt baserade pensionsplaner för tjänstepension med utgångspunkt i pensionsavtalet för bank- och försäkringsanställda. Pensionen är tryggad genom försäkringsavtal.

Premieregleringsfonden

Överstyrelsen beslutade under året att ändra stadgarna och utveckla den särskilda regleringen av den del av föreningens eget kapital som utgjorde av premieregleringsfonden. Premieregleringsfonden kunde enligt stadgarna användas för särskilt pensionsfrämjande ändamål av de avtalsslutande parterna. Medlen i fonden övergår efter en slutreglering av gjorda försäkringsåtaganden på totalt 7 Mkr till att vara en oreglerad del av eget kapital. De medel som tidigare tillförts föreningen via fonden kommer fortsättningsvis att tillföras genom förlagslån.

NOT 2 Upplysningar om risker

Kåpan Pensioners redovisade resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och de finansiella riskerna. Risk och riskhantering är därför en del av verksamheten i försäkringsföretaget.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de största riskerna som företaget är exponerat för. Det viktigaste syftet är att tillse att försäkringsföretaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Huvudansvaret för de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning. Styrelsen har i särskilda instruktioner inom vissa ramar delegerat ansvaret för riskhantering till VD och Risk Manager. Instruktionerna revideras regelbundet av styrelsen för att säkerställa att de korrekt återspeglar verksamheten.

Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtagande består enbart av avgiftsbetald ålderspensionsförsäkring med garanterad avkastning. Den risk som föreligger beträffande dessa försäkringar är att föreningen ej kan infria sina förpliktelser. För att begränsa risken för att detta skall inträffa görs de antaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med säkerhetsmarginaler. Försäkringsrisken analyseras fortlöpande av aktuarie.

Försäkringsrisken består av flera olika delar där nivån på medlemmarnas garanterade avkastning är den klart största. En annan risk är antaganden kring livslängd den s.k. dödlighetsrisken som påverkas av avkastningen på tillgångarna i relation till livslängd. För Kåpan som har en utbetalningstid för huvuddelen av pensionskapitalet under 5 år, när medlemmarna är mellan 65 – 70 år, är dödlighetsrisken relativt liten jämfört med pensioner som betalas ut livslångt.

Med det nya pensionsavtalet PA 03 får Kåpan Pensioner en successivt ökande andel livslånga pensioner genom den individuella ålderspensionen. Över tiden kommer därmed dödlighetsrisken att öka i verksamheten. Följande känsligheter föreligger för de viktigaste riskerna i försäkringsverksamheten.

Antagande	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Dödlighet	20%	339
Kostnadsinflation	20%	118
Diskonteringsränta	1 %-enhet	4 007

Pensionsavtalet PA 03 innebär att Kåpans ansvar för slutbetalning av återstående premier till pension vid bl.a. sjukdom på sikt upphör. Från 2003 försäkras därmed bara personer vars pensionsålder uppnås senast 2008. Förändringen innebär att risken minskar och den totala preliminära reserven enbart uppgår till 25 (25) Mkr vid utgången av år 2008.

Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, med stöd av Finansinspektionens allmänna råd, med utgångspunkt i aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider. Under året har marknadsräntan sjunkit kraftigt vilket inneburit att värdet på gjorda åtaganden stigit i värde med 1 724 Mkr. För att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden har avtal om olika former av räntesäkring tecknats. Avtalen innebär att den fasta räntan i åtagandena byts mot en rörlig ränta med en mindre risk för värdeförändring. Utestående avtal om räntesäkring omfattade totalt 16 200 (5 000) Mkr. Värdet på räntesäkringarna har påverkats positivt av den stigande marknadsräntan under året. Den positiva värdeförändringen uppgår till 1 412 (- 201) Mkr. Totalt har därmed ränteförändringen under året inneburit att utestående åtaganden ökat i värde och påverkat resultatet negativt med 5 630 (+ 1 077) Mkr samtidigt som räntesäkringen påverkat resultatet positivt med 1 354 Mkr. Den sammanlagda resultat-effekten och negativa påverkan på solvensen uppgår därmed till 4 276 Mkr.

Hantering av matchningsrisk

Föreningens sammantagna utestående ränterisk (matchningsrisk) är en sammanvägning av de räntebärande tillgångarnas räntebindningstid och den utlovade pensionsutbetalningen inklusive den garanterade räntan på medlemmarnas sparande fram till dess utbetalning. Matchningsrisken definieras som den ränterisk som kan beräknas som skillnaden mellan durationen på samtliga tillgångar inklusive räntederivat och durationen på pensionsskulden. Utestående matchningsrisk mäts som ränterisktäckningsgrad. Ränterisktäckningsgraden bör ej understiga 30 % och löpande anpassas till utvecklingen av solvensgraden och behovet av ränterisksäkring av utställda åtaganden. Den sammanlagda utestående ränterisken beräknad enligt Finansinspektionens trafikljusmodell uppgår till 1 442 (2 584) Mkr.

Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker.

Utestående löptider på räntebärande tillgångar och skulder

	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+ 10 år	utan ränta	totalt
Tillgångar							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 093	3 779	1 403	3 352	1 371	0	14 998
Skulder							
Livförsäkringstekniska avsättningar	- 763	- 3 118	- 3 582	- 6 240	- 14 601	- 32	- 28 336
Räntederivat fast ränta erhålls			858	10 192	5 550		16 600
Kumulativ exponering	4 330	661	- 1 321	7304	- 7 680	- 32	3 262

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har försäkringsföretagets styrelse fastställt en placeringspolicy med riktlinjer och instruktioner för finansverksamheten.

Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar skall placeras på det sätt som bäst gagnar medlemmarnas intressen. Överdriven riskkoncentration skall undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan samt inom olika tillgångsslag. Tillgångarna skall, med beaktande av föreningens försäkringsåtaganden och förändringar i framtida värde och avkastning, placeras så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för en aktsam förvaltning.

Allmänna principer för riskhantering

Risktagandet i föreningen ska vara rimligt i förhållande till gjorda åtaganden, det vill säga det skall vara aktsamt. Detta efterlevs genom ett begränsat risktagande inom ramen för de krav som ställs på matchning, diversifiering och risktagande. Risktagandet skall också, vid varje tidpunkt, stå i rimlig proportion till föreningens långsiktiga mål för avkastningen uttryckt som nivån på de garanterade åtagandena och förväntad återbäringsränta.

Hantering av ränterisk

Ränterisken uttrycker den förändring av marknadsvärdena på ränterelaterade instrument som uppstår vid rörelser i det allmänna ränteläget. Värdeförändringen och därmed risken är kopplad till vilken räntebindningstid (duration) respektive instrument och hela portföljen har vid varje tillfälle. Ränterisken i placeringar i ränterelaterade instrument mäts med utgångspunkten att varje dags räntebindning ökar risken.

Hantering av aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker på grund av förändringar i kursen på aktiemarknaden. För att minska kursrisken i aktieportföljen bör en, i förhållande till portföljens storlek, god diversifiering av innehaven eftersträvas.

För aktierelaterade instrument mäts risken genom att analysera hur mycket marknadsvärdet påverkas av fallande eller stigande aktiekurser. Nedan redogörs för den utestående aktiekursrisken.

Hantering av valutarisk

Valutarisken uppstår till följd av värdeförändring i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna. Valutarisken mäts som en procentuell andel av de utländska tillgångar som ej är valutasäkrade. För Kåpan Pensioner är samtliga åtaganden på skuldsidan i svenska kronor. Därmed utgör samtliga värden på tillgångssidan som är i utländsk valuta och ej är valutasäkrade en valutarisk. Exponering för valutarisk får ej överstiga 10 procent av de totala tillgångarnas värde.

Valutaexponeringen uppgår efter valutakurssäkring till 0,5 (8,8) procent av placeringstillgångarnas värde. Bruttoexponeringen, dvs. valutaexponering utan valutaterminer, uppgår till 7 154 (7 995) Mkr.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken är den skillnad i värdering av ett värdepapper med kreditrisk i förhållande till en riskfri obligation med likartade villkor och samma duration. Skillnaden (räntedifferensen) kallas för kreditspread och definieras som skillnaden i ränta mellan en (riskfri) obligation utgiven av staten och vad en utgivare som kan gå i konkurs (t.ex. ett företag) får betala.

Kreditrisken mäts genom en beräkning av hur marknadsvärdet på tillgångar med kreditrisk förändras, om skillnaden mellan den riskfria räntan och räntan på tillgångar med kreditrisk förändras med ett visst antal procent.

Hantering av motpartsrisk

Föreningen placerar sitt kapital på många olika sätt. Motpartsrisken innebär ett mått sannolikheten för att en motpart inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Risken hanteras genom att värdet av en enskild placering begränsas i styrelsens beslut om placeringar. Begränsningarna omfattar hela grupper eller koncerner och samtliga värdepapperstyper.

Med en grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt därför att någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller att de utan att stå i sådant förhållande har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningsvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Översiktlig redogörelse för gällande begränsningar och utestående risker

Kreditvärdighet	Gällande begränsningar i placeringspolicy		Utestående obligationer	
	av totala tillgångar	maximalt per motpart	av totala tillgångar	största motpartsexp.
Mycket hög	50%	5,0% ¹⁾	31,5%	4,7%
Hög	25%	2,5% ²⁾	7,7%	1,4%
Medel	10%	1,0%	6,8%	0,7%
Låg	5%	0,5%	2,3%	0,4%

¹⁾ Svenska bostadsinstitut max 10 %

²⁾ Statligt helägda bolag max 5 %

För obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av svenska staten finns ingen begränsning.

Hantering av kassaflödesrisk

Föreningen hanterar kassaflödesrisken genom att, vid varje tidpunkt, säkerställa att de lätt omsättningsbara tillgångarna täcker pensionsutbetalningarna för minst tre år framåt i tiden. Föreningen har ett betydligt större inflöde av premier än utflöde av pensionsbetalningar vilket gör att kassaflödesrisken är begränsad.

Hantering av transaktionsrisk (Settlementrisk)

Innebär risken för att en förmedlande part inte kan fullgöra sitt åtagande i samband med en transaktion av ett finansiellt instrument och därigenom orsakar någon av parterna en förlust. Risken hanteras genom att handel med värdepapper endast får ske med värdepappersbolag godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller av motsvarande myndighet, då det gäller utländskt värdepappersbolag. Vid handel med värdepapper, som inte är föremål för clearing, genom svensk tillsynsmyndighet eller av motsvarande utländsk myndighet godkänt clearinghus (t ex OM, VPC eller LIFFE) får dock endast motpart utgöras av värdepappersbolag som ingår i bankkoncern med mycket hög kortfristig kreditvärdighet. Föreningens tillgångar skall förvaras i depå hos värdepappersinstitut godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller motsvarande myndighet då det gäller ett utländskt värdepappersinstitut.

Bedömning av nivån på de samlade riskerna i verksamheten

Med marknadsrisk avses förändringen i värdet av en finansiell tillgång när priset som bestämmer tillgångens värde förändras. Känsligheten för prisförändringar är olika för olika tillgångsslag. Aktier är generellt sett mer känsliga än ränteplaceringar.

Då det gäller aktier är det framförallt kursrisken som beaktas. Då det gäller utländska aktier tillkommer även valutakursrisk. Styrelsen har fastställt en placeringspolicy som bl.a. begränsar aktiekursrisken. Sälunda skall aktieportföljen vara väl diversifierad så att enskilda placeringar ej utgör för stor risk. Riskspridningen skall dessutom ske genom placeringar inom olika branscher och på olika marknader.

Värdet av de räntebärande placeringarna varierar med förändringarna av marknadsräntan på det aktuella instrumentet. Då det allmänna ränteläget eller kreditpremien stiger sjunker värdet på de räntebärande placeringarna. Graden av förändring beror på räntebindningstiden. Ett sätt att definiera ränterisken är att beräkna durationen, det vill säga räntebindningstiden med hänsyn tagen till förfallodagen och räntebetalingarna.

Även värdet av föreningens åtaganden ökar och minskar med förändringar i gällande marknadsräntor. Den utestående ränterisken är en sammanvägning av risken på tillgångssidan och skuldsidan.

Känslighetsanalys

Riskvariabel	Påverkan på:		
	Placerings-tillgångar	Livförsäkrings-avsättning	Eget kapital
Värdenedgång på aktier, 10%	-1 157	-	-1 157
Valutakursfall, 10%	-14	-	-14
Ränteuppgång, 1%	-1 206	2 675	1 469

Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader.

Hantering av operativ risk

Operativ risk innebär att förluster kan uppkomma på grund av otillräckliga kontroller eller bristfälliga kunskaper. Övergripande riktlinjer har fastställts av styrelsen. Genom att endast sju anställda svarar för föreningens ledning och kapitalförvaltning har styrelsen beslutat att anlita externa internrevisorer, bl. a. för den oberoende granskningen av föreningens verksamhet som Finansinspektionen föreskriver.

Kåpan Pensioner har tecknat avtal med Statens pensionsverk (SPV) om att administrera försäkringsverksamheten. Kåpens interna revision har inom ramen för styrelsens uppdrag ansvaret att löpande utvärdera de tjänster som köps från SPV.

NOT 3 Premieinkomster

	2008	2007
Premieinkomster Kåpan Tjänste	1 658	1 560
Premieinkomster ITPK-P	35	34
Premieinkomster Kåpan Extra	805	64
Premieinkomster Kåpan Plus	126	152
Premieinkomster Kåpan ålderspension	1 013	905
	3 637	2 715

All premieinkomst avser avtal tecknade i Sverige. Samtliga avtal är återbäringsberättigade liksom att Kåpan-försäkringarna är kollektivt avtalade individuella försäkringar.

NOT 4 Kapitalavkastning, intäkter

	2008	2007
Aktieutdelningar	321	389
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive bankbehållning och motsvarande	744	577
Realisationsvinster, netto		
Aktier och andelar	0	386
Derivat ¹⁾	0	163
	1 065	1 515

¹⁾ Varav för tillgångar innehavda för handelsändamål.

Allt resultat är härförligt till finansiella tillgångar med värdeförändringar över resultaträkningen.

NOT 5 Försäkringsersättningar

	2008	2007
Pensionsutbetalningar Kåpan Tjänste	-498	-414
Pensionsutbetalningar ITPK-P	-17	-13
Pensionsutbetalningar Kåpan Extra	-45	-37
Pensionsutbetalningar Kåpan Plus	-83	-72
	-643	-536

NOT 6 Driftskostnader

	2008	2007
Administrationskostnader	-55	-58
Återförda kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	16	16
	-39	-42
Samtliga driftskostnader per kostnadslag		
Personalkostnader	-15	-15
Lokalkostnader	-1	-1
Avskrivningar	-3	-4
Övrigt ¹⁾	-20	-22
	-39	-42

¹⁾ I posten övrigt ingår ersättning till KPMG, revisionsuppdrag 743 tkr.

Medelantal anställda

	Kvinnor	Män	Totalt
	2 (3)	5 (5)	7 (8)

Löner och ersättningar (tkr)

	2008	2007
Överstyrelsen	118	118
Styrelse och verkställande direktör	2 222	2 332
Övriga anställda	5 683	6 121
Pensions- och andra sociala avgifter	6 516	6 283
varav pensionskostnader	3 033	2 944
därav VD:s pensionskostnader	823	797

Till styrelsen har utbetalats arvode (kr)

Ordinarie ledamöter	Personliga suppleanter
Göran Ekström, ordförande 102 000 (90 000)	Jonas Bergström 20 500 (0) Christer Hedvall 6 500 (26 000)
Lars Fresker, vice ordförande 78 000 (69 000)	Elisabeth Sasse 26 000 (23 000)
Björn Birath 54 000 (45 000)	Harald Mårtensson 25 000 (25 000)
Sven-Olof Hellman 48 000 (39 000)	Helen Thornberg 30 000 (27 000)
Nils Henrik Schager 54 000 (45 000)	Margareta Sjöberg 28 000 (24 000)
Karin Starrin 39 000 (30 000)	Gunnar Holmgren 36 000 (32 000)

Inga rörliga prestationsbaserade ersättningar utgår till styrelsen. Styrelsen har inga pensionsförmåner eller särskilda avgångsvederlag. Arvodet till styrelsen beslutas av överstyrelsen på förslag från styrelsen.

Till verkställande direktören har som kontant lön utbetalats 1 675 388 kr (1 856 184) varav 1,675 388 kr (1 596 184) utgör grundlön och 0 kr (260 000) rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen är maximerad till två månadslöner för samtliga anställda inkl verkställande direktören.

Verkställande direktören har förmån av fri bil. Verkställande direktören är tillsvidareanställd med 60 år som pensionsålder. Pension utgår mellan 60-65 år med 70% av gällande grundlön och en intjänandetid på 20 år.

Pension efter 65 år utgår enligt ITP-planen. För verkställande direktören gäller rätt till lön och förmåner under 24 månader efter det att anställningen upphört på grund av uppsägning från föreningens sida. Dock skall avräkning av sådan förmån ske om ersättning från annan anställning erhålls. En ömsesidig uppsägningstid om sex månader gäller. Lön och övriga ersättningar till verkställande direktören beslutas av styrelsens ersättningsutskott.

Lön och ersättningar till övriga anställda beslutas av verkställande direktören. Företagets pensionsplaner för tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal.

NOT 7 Kapitalavkastning, kostnader

	2008	2007
Kapitalförvaltningskostnader	-5	-2
Driftskostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	-16	-16
Realisationsförluster, netto		
Aktier och andelar	-190	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-331	-151
Derivat	-947	-
	-1 489	-169

542 är hänförligt till finansiella tillgångar.

NOT 8 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2008	2007
Aktier och andelar	-4 431	-288
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-307	-501
Derivat	-41	-164
	-4 779	-953

NOT 9 Skatt

	2008	2007
Avkastningsskatt	-205	-160
	-205	-160

NOT 10 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar	2008	2007
Anskaffningsvärde	51	51
Ackumulerade avskrivningar	-50	-48
	1	3

NOT 11 Aktier och andelar

	2008		2007	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska aktier	8 450	7 033	7 472	8 966
Utländska aktier	5 754	5 430	5 974	7 169
	14 204	12 463	13 446	16 135

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

För placeringar motsvarande ett verkligt värde om 7 230 Mkr baseras värderingen på publicerade prisnoteringar. För övriga aktier och andelar baseras värderingen på modellbaserad värderingsteknik. Se avsnitten Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad samt Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet under Redovisningsprinciper.

NOT 12 Räntebärande värdepapper

	2008		2007	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	112	125	0	0
Svenska bostadsinstitut	5 064	5 178	5 022	4 802
Övriga svenska emittenter	7 300	7 166	5 969	5 888
Övriga utländska emittenter	4 131	4 454	4 583	5 562
Summa	16 607	16 923	15 574	16 252
varav efterställt				
Förlagslån tidsbundet	1 239	1 128	986	922

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

För placeringar motsvarande ett värde om 13 184 Mkr baseras värderingen på publicerade prisnoteringar. För räntebärande värdepapper baseras värderingen på modellbaserad värderingsteknik. Se avsnitten Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad samt Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet under Redovisningsprinciper.

Totalt har 21 räntepaceringar motsvarande ett uppskattat verkligt värde om 528 Mkr värderats av en erkänd internationell bank. I den tillämpade värderingen har beräkningsantagandena påverkats av den negativa utvecklingen av världsekonomin i så måtto att risken för betalningsinställelse i de underliggande företagen har bedömts öka med ca 50 % och att sammantaget ca 17 % av de underliggande bolagen förväntas ställa in betalningarna under de kommande 5 åren. Sammantaget har utvecklingen under året inneburit att en nedskrivning av värdet gjorts med 73 Mkr under året. Under år 2008 har räntebetalningar från dessa placeringar erhållits med 142 Mkr och det faktiska antalet bolag som ställt in betalningarna uppgick till 0,5 %.

NOT 13 Övriga fordringar

	2008	2007
Av parterna tillförda medel	59	70
Ej likvid försäljning placeringstillgångar	424	20
	483	90

Den 1 januari 2007 övertog Kåpan Pensioner samtliga tillgångar och åtaganden vid Försäkringsföreningen för försäkringskassområdet (FFO).

FFO hade vid övertagandet både en svagare solvensgrad och konsolideringsgrad. Parterna inom det statliga avtalsområdet utfäste sig därför att tillföra medel inom ramen för ett kollektivavtal under åren 2007 till 2009. Kvarstående fordring på tillskott beräknas uppgå till 59 Mkr.

NOT 14 Materiella tillgångar

	2008	2007
Anskaffningsvärde	3	3
Akkumulerade avskrivningar	-2	-2
	1	1

NOT 15 Livförsäkringsavsättning

	2008	2007
Kåpan Tjänste ¹⁾	19 528	15 303
ITPK-P	553	443
Kåpan Extra	1 947	1 042
Kåpan Plus	1 930	1 635
Kåpan ålderspension	4 343	2 533
	28 301	20 956

¹⁾ I beloppet ingår PA91 30 279 tkr men inte placerat på individ.

NOT 16 Livförsäkringsavsättning

Ingående balans	20 961
Inbetalda premier för nytecknade kontrakt	86
Inbetalda premier för kontrakt som tecknats under tidigare period	3 551
Utbetalt/överfört till Avsättning för oreglerade skador eller skulder	-642
Riskresultat	22
Uppräkning med diskonteringsränta	999
Effekt av ändrad diskonteringsränta	4 610
Tilldelad återbäring	0
Avgiftsbelastning	-71
Avkastningskatt	-149
Övertagna/överlätna bestånd	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	20
Andra förändringar	-1 086
Valutakurseffekt	0
Utgående balans	28 301

NOT 17 Avsättning till oreglerade skador

IB Rapporterade skador	24
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	0
Ingående balans	24
Uppräkning med diskonteringsränta	1
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	4
Utbetalt/överfört till försäkringskulder eller andra kortfristiga skulder	-6
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-1
Effekt av ändrad diskonteringsränta	2
Förändring av IBNR	2
Andra förändringar	8
Valutaeffekt	0
Utgående balans	34
UB Rapporterade skador	33
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1

NOT 18 Derivat och åtaganden

	Nom belopp	Bokfört värde positivt	Bokfört värde negativt
Optioner	5 900 000		-995 544
Summa			-995 544
varav clearat			0
Valutaderivat			
EUR	225 872		-134 747
GBP	25 000	6 148	
JPY	6 500 000	5 444	
USD	570 630		-156 402
Summa		11 592	-291 149
varav clearat		0	
Ränterelaterat	16 200 000	1 091 729	
Summa		1 091 729	
varav clearat		0	
Summa			-183 372

Samtliga derivatinstrument klassificeras som innehav för handelsändamål med värdeförändring över resultaträkningen.

Derivatinstrument används vid förvaltningen av Kåpan:s placerings-tillgångar och är ett alternativ till ett direkt köp eller försäljning av värdepapper eller valuta. Huvudprincipen för handel med derivat är att handeln skall ske för att effektivisera förvaltningen eller minska kurs- och valutarisker.

Derivataffärer görs antingen via erkända clearingsinstitut eller med motparter med god kreditvärdighet. Flertalet derivataffärer regleras med marknadspraxis genom så kallade ISDA-avtal. De derivataffärer som görs innebär marknadsexponering i form av valutakurs-, ränte-, aktiepris- och aktieindexrisker. För optionskontrakt tillkommer dessutom bl.a volatilitetsrisk.

Nominellt värde av dessa derivat redovisas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per respektive balansdag. Per 2008-12-31 är nyss nämnda belopp 23 640 (10 456) Mkr.

Åtagande att investera i onoterade aktier och fonder uppgår till 4 312 mkr.

NOT 19 Övriga skulder

	2008	2007
Övrigt	5	10
	5	10

Stockholm den 10 mars 2009

Göran Ekström
Ordförande

Lars Fresker
Vice ordförande

Sven-Olof Hellman

Björn Birath

Karin Starrin

Nils Henrik Schager

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 mars 2009

Anders Malmeby
Auktoriserad revisor

Eva Lindquist

Lena Jönsson

Revisionsberättelse

Till överstyrelsen för
Kåpan pensioner försäkringsförening
org nr 816400-4114

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Kåpan pensioner försäkringsförening för år 2008. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i försäkringsföreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot försäkringsföreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller försäkringsföreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av försäkringsföreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att överstyrelsen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för försäkringsföreningen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 10 mars 2009

Anders Malmeby
Auktoriserad revisor

Överstyrelse, styrelse och revisorer

Överstyrelse

Utsedda av Arbetsgivarverket

Ordinarie ledamöter

Curt Malmberg, Försäkringskassan	
Annika Bergström, Försvarets radioanstalt	
Louise Bodegård, MSB	
Peter Brodd, Riksåklagaren	
Monika Dahlbom, Domstolsverket	
Kristina Dahlqvist, Danshögskolan	tom 080402
Ivar Eriksson, Rikspolisstyrelsen	
Marie Eriksson, Mälardalens högskola	tom 080402
Olle Forslund, Riksarkivet	
Eva Forsman, Högskoleverket	from 080403
Teddy Glans, Vägverket	
Curt Karlsson, Linköpings universitet	from 080403
Ingegerd Olofsson, Luleå tekniska universitet	from 080403
Håkan Pallin, Statens veterinärmedicinska anstalt	
Karl Pfeifer, Arbetsgivarverket	
Britt-Marie Samuelsson, Arbetsförmedlingen	
Kristina Sederholm, Allmänna reklamationsnämnden	from 080403
Cecilia Aste, Ekonomistyrningsverket	tom 080402
Jan-Erik Ögren, Umeå universitet	tom 080402

Utsedda av de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Tommy Aldvin, OFR
Annette Carnhede, OFR
Eva Davidsson, OFR
Håkan Rosenqvist, OFR
Bengt Sundberg, OFR
Lennart Grönberg, OFR
Christian Kjellström, OFR
Margareta Bäckström, SEKO
Ingrid Lagerborg, SEKO
Christer Henriksson, SEKO
Erik Johannesson, SEKO
Tommy Salheden, SEKO
Git Claesson Pipping, Saco-S
Rune Larsson, Saco-S
Hans Lindgren, Saco-S

Styrelse

Representanter för arbetsgivarna

Ordinarie ledamöter

Göran Ekström, Arbetsgivarverket, ordf.
Nils Henrik Schager, Arbetsgivarverket
Karin Starrin, Tullverket

Representanter för de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Lars Fresker, OFR, vice ordförande
Björn Birath, Saco-S
Sven-Olof Hellman, SEKO

Revisorer

Revisorer

Anders Malmeby, auktoriserad revisor	
Eva Lindquist, Saco-S	from 2008-04-02
Bo Jansson, Saco-S	tom 2008-04-01
Lena Jönsson, Verket för förvaltningsutveckling	

Personliga suppleanter

Eva Eriksson, Länsstyrelsen i Värmland	
Anne Norstedt, Statens energimyndighet	from 080403
Eva Gullqvist, Naturvårdsverket	tom 080402
Cecilia Aste, Ekonomistyrningsverket	from 080403
Inger Jonsson-Furby, Länsstyrelsen i Västerbotten	tom 080402
Eva Nelson Nestrell, Kronofogdemyndigheten	from 080403
Kristina Sederholm, Allmänna reklamationsnämnden	tom 080402
Anders Liif, Kriminalvårdsstyrelsen	
Curt Karlsson, Linköpings universitet	tom 080402
Margareta Andersson Hartwig, Rikspolisstyrelsen	from 080403
Gunilla Simonsson, Datainspektionen	tom 080402
Marianne Glass, Fomas	tom 080402
Laila von Scheele, Moderna museet	
Jan Kallin, Statens folkhälsoinstitut	from 080403
Clas Vallin, Affärsverket Svenska kraftnät	
Anna Fust, Uppsala universitet	from 080403
Annika Genberg, Teaterhögskolan i Stockholm	from 080403
Pamela Lund Bergström, PRV	from 080403
Margareta Taube, Statens fastighetsverk	tom 080402
Carl Durling, Arbetsgivarverket	
Elisabeth Bjar Söderlund, Skatteverket	from 080403
Torbjörn Lindström, SIS	tom 080402
Ulf Ällebrand, Konkurrensverket	
Ingegerd Olofsson, Luleå tekniska universitet	tom 080402

Personliga suppleanter

Cecilia Dahl, OFR	from 080401
Vakant	tom 080331
Siv Norlin, OFR	
Peter Westersund, OFR	
Jörgen Lindholm, OFR	
Björn Hartvigsson, OFR	
Vakant	from 080401
Cecilia Dahl, OFR	tom 080331
Mikael Boox, OFR	
Lennart Andersson, SEKO	
Lennart Johansson, SEKO	
Rolf Bolinder, SEKO	
Dennis Lövgren, SEKO	
Birger Bergvall, SEKO	
Mats Rubarth, Saco-S	
Karen Gott, Saco-S	
Vakant	from 070208

Personliga suppleanter

Jonas Bergström, Arbetsgivarverket	from 2008-04-02
Christer Hedvall, Arbetsgivarverket	tom 2008-04-01
Margareta Sjöberg, Arbetsgivarverket	
Gunnar Holmgren, FMV	

Personliga suppleanter

Elisabeth Sasse, OFR
Harald Mårtensson, Saco-S
Helen Thornberg, SEKO

Revisorsuppleanter, personliga

Per Bergman, auktoriserad revisor
Gunilla Hellström, OFR
Kjell Jansson, Svensk Energi

Definitioner

Avkastning

Det överskott som under ett år skapas när placeringstillgångarna ökat i värde. Överskottet efter garanterad ränta går i avgiftsbaserad traditionell livförsäkring till de försäkrade i form av återbäring och därmed en högre nivå på pensionen.

Derivat

Finansiellt instrument vars värde baseras på värdet av ett underliggande kontrakts värde i framtiden.

Erforderlig solvensmarginal

Ett minimikrav för kapitalbasens storlek. Solvensmarginalen bestäms något förenklat som vissa procentsatser av dels försäkringstekniska avsättningar, dels bolagets försäkringsrisker.

Försäkringskapital

En försäkrings värde grundat på antaganden om kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i procent av genomsnittligt förvaltad kapital.

Garanterad ränta

Räntesats som används för att årligen räkna upp inbetalade premier, i en försäkring med garanterad ränta. Räntan fastställs per inbetalning och gäller till dess pension skall utbetalas.

Kapitalbas

Skillnaden mellan bolagets tillgångar (minskat med finansiella skulder och obeskattade reserver) och de försäkringstekniska avsättningarna.

Konsolideringskapital

Består av föreningens egna kapital inklusive övervärden i placeringstillgångar.

Konsolideringsgrad

Marknadsvärdet av föreningens tillgångar i procent av försäkringarnas totala försäkringskapital.

Ränterisktäckningsgrad

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Den utestående ränterisken i gjorda åtaganden balanseras med motstående risk i utstående ränteplaceringar och tecknade räntederivat. Föreningen mäter den samlade utstående ränterisken genom måttet ränterisktäckningsgrad som anger hur stor andel av ränterisken på skuldsidan inklusive räntederivat som täcks av räntebärande placeringar (se not 2, sida 19).

Solvensgrad

Marknadsvärdet av föreningens tillgångar i procent av föreningens bokförda försäkringssskuld.

Totalavkastning

Föreningens resultat av placeringsverksamheten dvs. summan av realiserade och orealiserade värdeförändringen på placeringarna och erhållen direktavkastning. Vid beräkningen avkastningen ingår ej värdeförändringar i utestående försäkringsåtaganden.

Valutakurssäkring

Åtgärd för att säkerställa värdet på en viss valuta vid en viss tidpunkt.

Verkligt värde

Är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Återbäring

Överskottsmedel som tilldelas eller presumtivt tilldelas en försäkringstagare.

Återbäringränta

Räntesats som används för att fördela föreningens avkastning till försäkringarna. I räntan ingår den garanterade räntan. Återbäringräntan beslutas av styrelsen årligen i efterskott.

KÅPAN

PENSIONER

Kåpan pensioner försäkringsförening

Kungsgatan 4B⁵ • Box 7515 • 103 92 Stockholm

Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • www.kapan.se

org nr 816400-4114

